

Ovangkol

Atibt

Ovèngkol NEN-EN 13556: ovangkol (GB), ovangkol (F), Ovèngkol (D), Code GUEH

Andere namen

Ovangkol, ovèngkol (Gabon), anokye, hyeduanini, ehie (Ghana), palissandro (een misleidende en verwerpelijk e naam), mongoy (fineer), ovangkol (Guinee), amazakoué, amazoué, whimawe (Ivoorkust).

Botanische naam

Guibourthia ehie (A. Chev.) J. Leonard

Familie

Leguminosae (Caesalpinaceae).

Groeigebied

Tropisch West-Afrika.

Boombeschrijving

Hoogte 25-30 m, maximaal 40 m. De aan de stamvoet enigszins gegroefde 20-25 m lange, rechte cilindrische takvrije stam heeft een diameter van 0,6-0,8 m.

Aanvoer

Rondhout (fineerhout) en gezaagd (gekantrecht) hout.

Houtbeschrijving

Het kernhout is geelbruin tot chocoladebruin met grijsachtige tot bijna zwarte strepen of vlammen. Het buitenste kernhout schijnt intensiever gekleurd te zijn dan het binnenste. Bij oudere bomen komt dus vaker donker hout met zwarte adering voor dan bij jongere. Gezien het bovenstaande kan de tekening van ovangkol zeer uiteenlopen van grauw notenachtig tot fraai gevlamd en/of geaderd. Het spint, dat 40-80 mm breed wordt, is grauwgeel van kleur, na droging wordt dit grijsachtig. Vers heeft het hout een onaangename zure geur die echter na droging geleidelijk verdwijnt. Ovangkol heeft enige gelijkenis met noten, mutenye, bubinga en teak.

Houtherkenning

Bruin van kleur met donkere kleurstrepen, vers zure geur, op kops vlak aliform parenchym om de vaten. De verwante soorten bubinga en mutenye hebben ook de donkere strepen maar ovangkol is het meest gelig van de drie, mutenye heeft een hoge glans en smallere kleurstrepen terwijl bubinga rozerood van kleur is. Teak en noten lijken ook wel wat op ovangkol en noten door halfringporigheid en dunne parenchymbandjes.

Draad

Kruisdraad of golvende draad.

Nerf

Fijn tot matig grof.

Volumieke massa

(720-)780(-820) kg/m³ bij 12% vochtgehalte, vers 1000-1100 kg/m³ (vochtgehalte circa 50%).

Krimp

Radiaal 2,2% en tangential 4,5%.

Drogen	Langzaam, met doorgaans weinig kwaliteitsverlies. Het drogen moet langzaam en zorgvuldig gebeuren, omdat vooral bij dikker hout een neiging tot scheurvorming bestaat. Een ijklijn voor het uitvoeren van elektrische houtvochtmetingen is niet beschikbaar.
Hardheid	Langsvlak niet bekend.
Bewerkbaarheid	Goed. Rechtdradig hout is zonder veel moeilijkheden machinaal te bewerken. Kruisdraad of golvende draad levert last op bij het schaven, tenzij met een gereduceerde snijhoek (15°) wordt gewerkt. Verder is ovangkol goed te draaien en eveneens goed tot finer te snijden.
Spijkeren & schroeven	Goed, voorboren wordt aanbevolen.
Lijmen	Goed.
Buigen	Niet bekend.
Oppervlakafwerking	Goed.
Impregneerbaarheid	Kernhout 3, spint 1 (volgens NEN-EN 350).
Bijzonderheden	Soms komen witte vlekken voor op het hout, deze kunnen meestal met heet water worden weggeborsteld.
Toepassingen	Als finer voor meubelen en wandbekledingen, door zijn golvende draad kan een prachtige tekening ontstaan en dit is erg gewild voor decoratieve toepassingen. Massief voor binnen- en buitenbetimmeringen, ramen, deuren kozijnen, trappen, parket, schroten, luxe-voorwerpen, muziekinstrumenten, beeldhouwwerk en draaiwerk. Wordt veel toegepast in Spanje, Italië en Frankrijk voor snijfiner en meubelen maar ook voor parket, betimmeringen en draaiwerk.
Sterkteklasse	Ingedeeld in D35 , afhankelijk van herkomst en kwaliteit (zie tabel D).

Duurzaamheid

Relatieve weerstand tegen schimmels

Kernhout klasse 2 (NEN-EN 350: praktijkervaring en veldonderzoek).

Relatieve weerstand tegen dierlijke organismen

Kernhout: drooghoutboorders D, termieten D en marineboorders S (NEN-EN 350).